

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

3/4 . . . 10 „

1/2 . . . 5 „

Za Nemčijo K 10.00.

Za Ameriko in inozemstvo . . . K 20.—

Posamične številke stanje . . . 10 vin.

Na naročila brez doposlano naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v l. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v l. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naročnikom „Soče“.

Naznanjamo, da bo stala odslej »Soča« z dvakratnim izhajanjem na leto

10 K.

Vsem onim, ki so že vplačali celoletno naročnino za tekoče leto, se zaračuna preostanek iz letošnjega leta za prihodnje leto. Kdor pa še ni poravnal naročnine, temu se zaračuna znižana naročnina letnih 10 K, počenši od 1. marca 1913.

»Soča« bo izhajala od 1. marca t. l. dalje vsak torek in soboto popoldne ob 4. uri. Ako padé na ta dva določena dneva praznik, izide list dan prej in sicer popoldne ob 4 uri.

»Primorec« bo izhajal kakor doslej, vsak petek opoldne in bo po vsebini samostojnejši nego je sedaj. Priporočamo naročnikom »Soče«, da se naročijo tudi na »Primorca«, ki nadomesti četrtkovo izdajo »Soče«.

Čule so se pritožbe, da je letna naročnina 15 kron za lokalni list, kakoršna je »Soča«, previsoka. Radi tega smo se odločili, da znižamo naročnino našega lista. Dandanašnji more lokalni list samo tedaj prospevati, ako mu je naročnina primerno nizka.

»Soča« je bila v slovenskem časopisu edini list, ki je izhajal trikrat na teden. Trikratno izdajanje je pa le v tem slučaju upravičeno, ako se namerava list izpremeniti v dnevnik. Iz tega razloga je tudi bivši lastnik svoječasno začel list izdajati trikrat na teden. Ker pa ni upanja, da bi se v doglednem času uvedla prosta kolportaza, brez katere ni misliti na dnevno izdajanje »Soče«, se je zdelo konsorciju najumestnejše skrbeti »Sočo« na dvakratno izdajo.

Našim domačim razmeram pa zadoštuje dober list, ki bo izhajal dvakrat na teden, ki bo cenejši in lažje posvečal posebno pozornost domačim, lokalnim stvarim, našim ožjim deželnim vprašanjem.

Prepričani smo, da nam ostanejo zvesti vsi dosedanji naročniki in da znižana cena privabi v naš krog še obilo novih z vseh strani dežele. Prijatelji našega lista

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dalje.)

Ton, s katerim je izgovorila to, je bil osoren, odločen, tako da se je Morozov lahko prepričal, da to ni navadno kljubovanje razvajenega dekleta, temveč nekaj več. Pogledal jo je resno in pozorno.

»Marja Vladimirovna!« je spregovoril ne kakor preje šaljivo-prijazno, marveč bolj toplo-zaupno: »Vi napravljate name utis, kakor se ga nisem niti izdaleč nadejal. Nikar ne pozabite, da sem vam odkrito naklonjen in da vam od srca želim dobro. Jaz vem, kaj je v celi zadevi, o kateri je boljše, da se je ne spominja...«

»Da, boljše je, da se je ne spominja!« je pripomnila Manjička, naglasujoč besede.

»Oprostite... Proti volji... Pravim samo, da ste vi popolnoma nedolžna žrtev! Toda jaz vam želim pomagati. Mislim, da vam bo samota zacelila rano, razvedrila vam misli... Vidim pa, da je nasprotno... Ah, to je predvsem strašno, da ste ženska, ne pa, možki!...«

v mestu in na deželi, segajte pridno po našem domačem listu, naročajte ga, kupujte ga, agitirajte zanj.

Družba za izdajanje listov
»Soča« in »Primorec«.

Univerza v Trstu.

— a — Pruski kralj Vilhelm IV. je djal: »Nobeni moči na svetu se ne posreči, da me pripravi, da spremenim naravno razmerje med vladarjem in ljudstvom v konvencionalno, konstitucionalno in nikdar ne dopustim, da se vrine med našega boga v nebesih in to deželo popisan papir, da nas vlada s svojimi paragrafi mesto stare zvestobe.« To se je govorilo nedolgo pred revolucijo leta 1848. Tako so mislili vsi absolutistični vladarji 18.—19. stoletja. S teškim srcem so dovolili vladarji, da je smelo sploh tudi ljudstvo govoriti in odločevati o vladanju, o oskrbi življenja državljanov. Ni še dolgo, ko so bili nekateri prekrasni in plodoviti kraji v gorenji Italiji avstrijski. Benetke, kraljica Adrije, so bile naše. Napoleon I. je napravil kot vojskovodja francoske republike v Italiji nekaj reda. Bilo je tam veliko manjših absolutističnih vladarjev, despotov; zmanjšal jih je od petnajst na tri, izgnal je papeže, burbonske in tudi habsburške deželne oskrbnike, spodil jezuite iz dežel, razdril meniško gospodarstvo v Italiji, dal pa je Italijanom misel in pojem o italijanskem narodu. Zapustil je pa po svojem padcu Italijo prav razdrapano. V mirovni pogodbi v Campo Formio je dal Beneško republiko Avstriji. Avstrijske vlade so imele po padcu Napoleona I. v Italiji velik vpliv in mnenje teh vlad je veljalo za vse. Avstrijski cesar Franc I. je bil absolutist, kateremu še zdravnik ni smel govoriti o njegovi telesni konstituciji in ta je rekel odnoslancem Paduanske univerze, da ne zahteva od profesorjev, da so razsvitleni učenjaki, ampak da so ubogljivi podložniki. — To načelo se je potem uveljavljalo v avst. italijanskih zemljah in mestih in seveda so drugi italijanski vladarji trobili v isti rog.

»A! Kaj bi mi pomagalo, če bi bila možki?« je vprašala Marja Vladimirovna in se nasmehnila.

»Kaj? Ej, dal bi vam lahko imenitno mesto v mestu... Tako pa vam morem ponuditi le klavrno mesto ljudske učiteljice... Veste kaj? Če hočete, vam preskrbim mesto na ženski gimnazij, potrudil se bom? Lahko bi bila učiteljica v nižjih razredih...«

»Hvala, Arkadij Nikolajevič! Jaz sem vam zelo, zelo hvaležna, da ste mi tako naklonjeni, ali... Jaz ne grem nikamor odtod, verjamite... Čemu?«

»Kako, čemu? Tu vam je vendar dolgčas?«

»Prav nič! Ne, zares mi ni dolgčas... No, recimo... Ali tukaj je zelo klavrno plača, tam bi bila večja...«

»Imave dovolj za vse. Ne poznave pomanjkanja.«

»Potem pa jaz ničesar ne razumem!«

»Ali sem se vam mar o čem pritožila? Zdi se mi, Arkadij Nikolajevič, da ne!«

»Da, da, ali sprememba na vas...«

»Ta sprememba vas je prevarila... Na vsak način sem vam zelo hvaležna, da mi želite pomagati...«

Vse se je storilo, da se je zatrla v Italiji in posebno v naših italijanskih deželah vsa svoboda in vsaka želja po konstitucionalnem vladanju. V Milanu je vladal posebno neumen despotizem. Italijani so mrzeli Avstrijce, kakor še nikdar kak narod drugega. Naravnost nespametno se je italijanski narod klicalo na boj, mesto da bi se ga z vso pametjo in ljubeznivostjo vabilo k sebi. Poleg teh avst. italijanskih dežel je bilo piemonteško kraljestvo in tam se je vladalo drugače. »Kmet v tem kraljestvu je bil trden, bil dober delavec, pošten in vesten, plemstvo, dasi kratkovidno in pobožno, je bilo domoljubno; vladarji, dasi pobožni in despotni, so bili poštene in resnicoljubni.«

Papež je imel v prvi polovici 19. stoletja še svoje kraljestvo okolo Rima. Vladal je po svojih duhovnikih tako, da je minister Metternich tožaril, »da ne zna papeštvo vladati.«

Pa avstrijska vlada v Milanu je izdala leta 1834 političen katekizem: dolžnosti podložnika nasproti suverenu, v katerem se je n. pr. vprašalo: kako se naj vedejo podložniki napram svojemu suverenu? Odgovor: Podložniki naj se vedejo kakor zvesti sužnji (servi) napram svojemu gospodarju. Vprašanje: Zakaj se naj vedejo kakor sužnji. Odgovor: Zato, ker je suveren njihov gospodar, ki razpolaga z njihovo lastnino in življenjem.

Vsaka svoboda ljudstva se je morala priboriti in ječe, šafoti, vislice so spremljale te boje. Ako je bil kak despot prisiljen, da je dal ljudstvu konstitucijo, jo je umaknil zonet, ko se je čutil trdnega in pozabil je, kar je prej svečano potrdil pod prisego. Avst. vlade so v teh časih rade pomagale takim despotom. Po vsej Evropi so podpirale absolutistični despotizem. In italijanski narod je videl to vse in nastali so »Carbonari«, taine družbe, ki so delale na osvoboditev italijanskega naroda, nastomali so možje, kakor Mazzini, Garibaldi in nastopil je velikani, inženir no neklicu prof. Cavour, ki so pripravili drugo Italijo in potem so šle lepe avst. italijanske provincije, v katerih ni imela Avstrija niti najmanjše simpatije. Cesare Balbo je sbrisal knjigo o zledinjeni Italiji davno pred nastopom Cavourja: »Nade

Tu se je Manjička nekoliko zamislila, nato pa je vprašala:

»Povejte mi, Arkadij Nikolajevič, ali ste poznali moje prednico?«

»Porhovsko? Klavdijo Antonovno? Seveda... Saj sem jo moral poznati. To je moja dolžnost, da poznam vse učiteljice svojega okoliša.«

»Tako? Ampak поблиže je niste poznali, temveč samo iz dolžnosti?«

»Morda, malo... Bila je čudno dekle. Ampak da vam povem resnico, jaz nisem razumel njenega postopanja. Pomislite: oče general, zelo bogat, imenitna rodbina, ona pa pusti vse to. Treba priznati, da je to zares zelo čudno!...«

»Gotovo so bili razlogi zato!?« je rekla Manjička tako, kakor da nima niti pojma o teh razlogih. Hotela je vedeti, kako si Morozov predstavlja in razlaga vse, saj je bil predstojnik Klavdije Antonovne.

»Da bili so, ali čudni razlogi! Njen oče je bil tu in tudi pri meni. Rotil me je pri vsem, kar je na svetu svetega, da mu pomagam vrniti hčer — zadnjo, edino... Celo jokal je. Ali kaj sem mogel storiti jaz? Ona je bila dobra učiteljica, nisem je mogel odpustiti. Potem sem vprašal po razlogih, vzrokih; priznam, da nisem mo-

Italije«. V tej knjigi je kazal Avstriji pot v kraje na Balkanu, da si tam pridobi kompenzacije za svoje italijanske dežele. To knjigo so čitali vsi šolani Italijani. V tej knjigi je pa tudi bilo povedano, kako vladajo Avstrijci. Nerodno so avstrijske vlade vladale te avstrijske italijanske kraje, — da se izrazimo prav milo, — vzgajale so te vlade naravnost nasprotje, zaničevanje Italijanov proti sebi, delače osvoboditeljem Italijanov v roke in Cavour je imel lahko delo z avst. nemškimi diplomati in ministri, ko je pripravljaj odpad avstro-italijanskih provinc od Avstrije in srečno je vse pripravil, da se je to zgodilo.

Prinašamo to iz naše avstrijske zgodovine, ker vidimo, da še danes v Avstriji vlada nespamet prejšnjih časov v marsičem.

Tudi v Ljubljani je rekel cesar Franc I., ko je padel Napoleon I., ondodnim profesorjem: »On ne rabi učenjakov, ampak zveste podložnike in dolžnost profesorjev je, da vzgajajo mladino k temu. Kdor hoče niemu služiti, mora paziti na njegova povelja; kdor tega noče storiti, kdor prinaša nove ideje, naj odstopi, drugače bo zapoden.« V tem duhu se je tedaj vzgojevalo po vsej Avstriji.

(Pride še.)

Pismo rezervista iz Dalmacije.

V nastopnem podajemo pismo našega rojaka-rezervista, ki že nad dva meseca služi v Dalmaciji.

Pismo, pisano prijatelju, slove:

1. febr. 1913.

Dragi!

V začetku svojega pisanja Vas v duhu lepo pozdravljam in Vam naznanjam, da se nahajam sedaj v kritičnem položaju, kakor nikdar prej. Širijo se grozovite novice. Eni govorijo, da Avstrija bode okupirala kos Albanije; vojna mornarica je sedaj tako čujemo v Draču ter se sliši glas, da po 15. tega meseca začne se vol-

gel prav razumeti, za kaj se je šlo. Jedno je bilo: ali oče niti sam ne pozna teh vzrokov, ali pa jih je zatajil pred menoj.«

»Kaj pa je rekel?« je vprašala Marja Vladimirovna zelo radovedno.

»O nekakšnih zarokah... Nekakšen knez, ki se je zaročil najprej z njeno sestro, ki pa je umrla; potem je zasnubil njo... to jo je razžalilo... Sploh pa je to zelo zmedena, zapletena romantična zgodba. Jaz sem celo sumil, priznam, da je prišlo med njo in knezom dlje, kakor se spodobi, potem pa se morda ni hotel poročiti z njo...«

»Tega ni bilo nikdar!« je vzkliknila Manjička vsa razvmeta, potem pa se je takoj popravila. »Tega ni moglo biti!... Ne govorite tako, Arkadij Nikolajevič!«

Pogledal jo je zelo radovedno. Zdelo se mu je čudno, da ji je to tako močno seglo v srce.

»Ali ste bili morda znani z njo? Ali ste jo poznali?« je vprašal.

»Ne, jaz je nisem poznala... ampak... ampak stavim glavo, da to ni moglo biti!« je odgovorila Manjička globoko prepričana.

(Pride še.)

ska. Vojska? Lahko je izgovoriti to besedo, ali začeti, začeti je nekaj groznega. Na ekscitaciji delajo z nami kakor z rekruti; kaj, desetkrat huje kakor z rekruti. Ako mu manjka en gumb, ga stane to deset dni »ferserita«, ako ni svetel, pet dni, ako mu je kaj zamazana obleka, do sedem dni »ajncelna«. Pomislite, kaj pride na stare rezerviste, med temi so taki, ki imajo po 8 otrok doma, kateri tolčejo zobe od lakote. Vam povem, da so vsi aresti polni, da jih nimajo skoro kam devati več; dobivajo »spange« po 24 ur in več; pride tudi, da teh jim zmanjkuje, zvežejo jim roko in nogo z vrvmi, kakor z živalijo delajo z njimi; tiste, ki imajo »ferserit«, jih peljejo noter »v kufer«, kakor se tukaj imenuje majhen prostorček, ki je v stražnici, ter mu dajo jedno odejo, da si jo dene pod imbet, drugo pa na vrh odeje »lager« imenovano, ki so pa kakor papir; revež leži na golem tlaku od cimenta. Ne vem, ne vem, čudno se mi zdi, kako morejo človeka tako trpinčiti, da je opasno, da ne dobi za celo življenje revmatizma. Mnogo jih je, ki imajo po 34 let. Grozno se mi zdi to življenje in ne vem, kaj še pride vse.

Bil je neki rezervist, ki je kričal na postajni straži in razsajal, da so morali poklicati oficirja. Ko je prišel oficir, je začel še bolj razsajati in se pričakati z lajt-nantom ter začel pljuvati nanj. Mnogo od njih so si hoteli vzeti življenje. Grozna je disciplina, da se človeku že gabi živeti. Slaba je menaža, da je neverjetno. Zjutraj malo gorke vode, zvečer tudi tako, in opokne dajo malo prikuhe, toliko da človek lahko z dlanjo pokrije.....

Nobenega upanja od nikjer, da bom videl še svoj domači kraj. Človek trpi v svoji duši, da bi Vas pretreslo, ako bi me videli. Da bi bili naši ljudje, še bi se dalo pomagati za kakšno mladost, ali tako ni nič, ker so Mažari najbolj krivi, da se nam godi tako slabo; najbolj slabo je to, ker smo rezervisti, nadomestni rezervisti in rekruti, ki so vsi Mažari skupaj.

Do danes smo imeli še malo upanja, da pridemo domov brez vojske, ali tudi tega ni več.

Pri naši stotniji je sedaj huje od poprej. Prišel je neki nov lajtnant, ki je bil strah in trepet pri prejšnji stotniji; kar se more zmisлити, napravi, na tak način, da smo desetkrat na slabšem kot rekruti, posebno meni gre težko, ki si nisem prinesel nobene reči z doma; ali imeti moramo vse do zadnjega kosa, ako ne, pa v arest. Lepe reči, kaj? Kake tri tedne mi ni bilo treba vseh teh reči imeti in sedaj pred štirimi leti je bilo nesposobno tiste stvari imeti; zgubil se je tudi kufer lahko, ali letos kamor gremo, je »befel«, nesti vse te stvari s seboj.

Čudno je to življenje! Doma sem bil vesel. Nič mi ni manjkalo, tukaj pa taka mizerija. Ko je v jutro »antreten«, vidiš na vseh obrazih bridkost in grenkost, blede so, oči so nemirne. Kečor gre na »maro-denzit«, ako ni prav težko bolan, mu kar »regimentsarzt« sam da po pet dni »ajncelna«. Ne vem, kako dolgo bo trajalo to življenje.

Ako se kdaj človeku posreči, da uskoči v vasico, je tam vojaštva kakor mravelj; komaj da pride človek do tobaka, ker po krčmah, akoravno bi imel človek denar, mora dolgo dolgo čakati, da kaj dobi, ker jih je toliko in pa draginja je neznanska. Od tega je 14 dni, ko je marina razbila po krčmah vse kozarce in mize, da so napravili tri tisoč kron škode. Mnogi mornarji na vojni ladji so pometali »fershuse« v morje, samo ker jih še niso pustili domov.

Dragi! Jaz mislim in tako se mi dozdeva, da nikdar več ne bom videl svojega rojstnega kraja. Po noči me mučijo težke sanje...

Prosim Vas, napravite »supliko«, da pride domov moj brat, ker smo imeli v »befelu«, da kdor izmed nas, ki smo tukaj, ima kakšnega brata, da je pod orožjem, razven ako ne služi v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini in da je revščina doma, ga odda oddetek, kjer služi, domov in moj brat, ki je pri »hrbolazcih«, pride gotovo domov, da bode vsaj on rešen. Ako pojdem v bitko in padem, ko pride brat domov, govorite kar morete slabo o meni, da mi ne upade srce in da ne bo žaloval po meni, ker on je imel rad mene, to znam, samo jaz, recite mu, da sem bil človek v nagajanju ljudem, recite mu, da sem ga

sovražil in zmislite si še druge reči, samo da se mu ne bo tožilo po meni, da ni obolel, ker on ni takšnega srca kot napravite »supliko«, da ne be prebujano; ker se ne zna, kaj še pride.

Ko sem bil še doma, čital sem po časnikih, kako so nekateri prispevali za vojake ob meji. Tudi zdaj štiri leta so prispevali in smo tudi dobili. Ali letos ni še niti vmarja noben dobil. Kako dobro bi bilo, ko bi človek imel kakó kruno, da bi kaj večerje kupil včasih. Naučili so se od zdaj štiri leta, da tudi ako nimajo tistih darov, prestanejo vsejedno; lahko bi se bilo takrat prestalo, imel je človek življenja še čez potrebo, ali letos je drugače; tudi tu je nov izum. — Dragi! Ako se nabere pri vas kaka vesela družba in, rajši kakor nabrati za kakšen drug namen, pošljite meni, da si otešam glad.

Srčni pozdrav vam, vaši družini, itd.

(Podpis)

rezervist v Dalmaciji

Pismo je bilo pisano dne 1. febr., torej pred jednim mesecem. Od takrat se je obrnilo že mnogo na bolje — govori se že o demobilizaciji, dasi vendar vsa nevarnost še ni odstranjena. — Vendar pa menda navdaja rezerviste v Dalmaciji upanje, da se vrnejo v kratkem domov...

Pismo potrjuje vse to, kar so povedala razna pisma drugih rezervistov po nemških in čeških listih. Neznosno je življenje rezervistov, obupavajo, in poročila z vseh strani soglašajo v tem, da se z njimi res grdo ravna.

Tudi so slabo oblečeni. Ko so prišli, je dobil vsak jedno obleko. Če se premoči, se ne more preobleči; če spi v šotorju ali kje na tleh tlakovanih s kamnom, se vleže kar oblečen, še tako ga zebe — torej ne more priti ven iz stare vojaške obleke. Kako se skrbi za zdravje vojakov? — Čevlje so dobili take, da so jih morali s špago zvezati in pripetilo se je, da se je rezervist prigrabil k marode-viziti, ker je imel čevlje vse raztrgane in s špago prevezane....

Pravijo, da bodo tiste obleke, kateri sedaj nosijo rezervisti, prodali, ko neha vojna, za cunje po 8 v kilo!... Tako fito so oblečeni naši rezervniki! V torek smo citirali Danzers Arme-Zeitung, tam je stalo, da tak vojak ne more biti navdušen in tako ravnanje z vojniki ne pelje do zmage!... Ne, ne... Kaki bodo spomini teh ljudi, ko se vrnejo na svoje domove! In kako bo to uplivalo na — bodočnost!!

Demobilizacija?

Včeraj se je marsikdo že tako-le na pol oddahnil, češ, demobilizacija! Vendar! In govoril je sam ljubi naš ministerski predsednik Stürgkh. Bo že res!

Ministerski predsednik grof Stürgkh je bil sprejel deputacijo nemških parlamentarcev s Češkega, ki so ga prosili, naj radi gospodarskih kalamitet, ki jih vzroča permanentna mednarodna politična kriza, pojasni položaj in tako pomiri prebivalstvo. Grof Stürgkh je nato izjavil: **Prepričan sem, da se v najkrajšem času pokažejo očitna znamenja, da je napetost v mednarodnem političnem položaju poenajala.**

Podal je to izjavo sporazumno z zunanjim ministrom Berchtoldom.

Umevno, da je napravila v vseh političnih krogih najglobokejši vtis.

Potem je dospela še vest, da je car poklical k sebi vojnega ministra Suholjnova, zunanjega ministra Sazonova, šefa generalnega štaba, in dolgo konferiral z njimi glede vprašanja demobilizacije.

Glede avstrijsko-ruskega sporazuma se je zadržilo, da so rešene že vse sporne točke. Pogajanja se nadaljujejo le še radi vprašanja pripadnosti Djakovice, katero reklamira Rusija z vso odločnostjo za Srbijo. Avstrija pa za Albanijo.

V dunajskih diplomatskih krogih se je presojal internacionalni politični položaj tako-le: Sporazum med Avstrijo in Rusijo še ni dosežen v vseh vprašanjih. Pogajanja se nadaljujejo zlasti radi Djakovice. Rusija bi se udala, da pripade Skader Albaniji, zato pa tem odločneje zahteva, da mora dobiti Djakovicu Srbija. Če tozadevno do četrtega še ne pride do sporazuma, se poslaniška reunija na svoji četrtkovni seji sploh ne bo bavila z albanskim

vprašanjem, ampak reševala le druge točke.

Tako je donelo z Dunaja. Ali kmalu za tem smo čuli iz »Fremdenblatta«, da je Stürgkh res tolažil češke Nemce, ali jih je le tolažil. Nato pa se slika položaj čisto drugače, iz te slike se pa razvidi, da ni še govora o kaki pravi demobilizaciji! Stürgkh je torej samo tolažil, ker je mislil, da mora tolažiti.

Med Avstrijo in Rusijo so se reš vršili te dni pogovori glede demobilizacije. Baj je Rusija pripravljena demobilizirati ali tako, da za vsak njen razred rezervistov odslovi Avstrija tri razrede, češ, da je tak ekvivalent v kontingentih razredov.

Vojaški krogi pravijo, da bodo rezervisti od severne meje odpoklicani šele, ko se doseže poln sporazum med Avstrijo in Rusijo glede balkanskih vprašanj. Nekateri listi poročajo, da bodo delili obsežne dopuste pri korih v Galiciji. Ali to še ni demobilizacija! — Kaj pa na jugu? Kdaj prodre glas o demobilizaciji v Dalmacijo, Bosno, Hercegovino? Željno ga pričakujejo pa ga menda ne bo še tako hitro!?

Nadaljevanje vojne na Balkanu.

Boj za Skader.

Belgrad 26. Bombardiranje Skadra se nadaljuje, sicer pa se vrše le manjši spopadi s turško posadko. Črnogorci in Srbi čakajo, da zgine povodenj, na kar prično z odločilnimi operacijami. Vođa je že pričela polagoma upadati. Srbski generalni štab meni, da prične oblegovalna armada lahko takoj, kakor hitro dospe na lice mesta srbska oblegovalna artilerija, z geeralnim naskokom na trdnjavo. V četrtek pride tudi nova srbska divizija, da ojači oblegovalno armado.

Dve novi srbski diviziji odpovali v Tracijo.

Belgrad 25. Na bojišče v Tracijo sta nenadoma odšli Bulgarom na pomoč dve novi srbski diviziji, o katerih predstoječem odhodu pred par dnevi še ni bilo v častniških krogih ničesar znano.

Srbi zahtevajo vojno odškodnino.

Dunaj 26. Iz Belgrada se poroča, da misli Srbija zahtevati 350 milijonov vojne odškodnine, kar bi nekako odgovarjalo delu turškega državnega dolga, ki bi odpadel na njo.

Mirovna pogajanja.

Pariz 26. Dopisnik lista »Excelsior« poroča iz Carigrada: Govorice o predstoječih mirovnih pogajanjih se sicer pojavljajo, vendar do mirovnih pogajanj še ne pride tako kmalu. Pričakovalna situacija bo trajala morda še par mesecev. Več operacije so nemogoče radi silnega snega.

Sofija 26. Na vprašanje, kake so perspektive za nova mirovna pogajanja, kar se nahaja Hakki paša v posebni misiji v Londonu, je dr. Danev odgovoril: »Bulgari dosedaj še niso dobili nobenega oficijelnega obvestila, da namerava Turčija kaj popustiti. Iz privatnih vesti je lahko posneti, da se trudi Hakki paša v Londonu doseči nadaljevanje mirovnih pogajanj na podlagi kolektivne note vevlasti.

Odrin.

Pariz 26. »Matinovu« dopisniku se je posrečilo poslati iz trdnjave svojemu listu sledeči poročilo, datirano z dne 22. t. m.: Od 3. februarja naprej Bulgari in Srbi naravnost obupno bombardirajo Drinopolje. Bombardma je tako strašen, da ga je nemogoče opisati. — Konzulji so pri svojih poslaništvih protestirali proti temu nečloveškemu bombardiranju in zahtevali za tuje podanike nevtrarno zono. Šukri naša naznanja, da častniki in vojaki z velikanskim heroizmom in junaštvom branijo trdnjavo pred sovražnikom.

Politični pregled.

Avstro-Ogrska.

Davčni pododsek. — Pododsek davčnega odseka je končal razpravo o vladni predlogi glede olajšanj pri hišno-razrednem davku. § 1 je bil spremenjen v toliko, da so deležni te ugodnosti trije najnižji razredi. — Pri deljeni posesti je deležna ugodnosti ona stranka, ki je bolj potrebna.

Inozemstvo.

Triletna vojaška služba v Franciji. — Iz Pariza poročajo, da predloži vojni minister načrt zakona, po katerem se uvede triletna vojaška služba za vso armado brez vsakega privilegija.

Domače vesti.

Osebna vest. — Z včerajšnjim dnevom je nastopil ravnatelj goriške realke g. vladni svetnik Viktor Slop pl. Cadenberg radi boleznii daljši dopust. Začasno vodstvo zavoda se je poverilo g. prof. Jakobu Zupančiču.

Promocija. — Na dunajskem vseučilišču je promoviral za doktorja filozofije g. Mario Krmpotič, sin lastnika tiskarne g. Jos. Krmpotiča v Pulju. Čestitamo.

Za kancellista pri okrajni sodnji v Sežani je imenovan orožniški postajevodja Tomaž Oliva.

Za glavnega blagajnika na »Montu« je imenovan dosedanji likvidator g. Ivan Simčič.

Avtorizirana sta za zidarske mojstre od strani politične oblasti g. Marij Makuc, Volčjadraga, in g. Angel Terčelj, Šturije pri Ajdovščini. — Čestitamo!

Drugi dijaški telovadni nastop se bo vršil v soboto, dne 1. marca v dvorani »Trgovskega Doma«. Začetek ob 8^{1/2} uri zvečer. Vspored: 1. Člani: a) proste vaje, b) orodna telovadba. 2. Nastop »malih«: a) proste vaje s palicami, b) orodna telovadba. 3. Vrsta izbranih telovadcev na bradlji. 4. Proste vaje vaditeljskega zbora. 5. Zaključna skupina. Sodeluje orkester tukajših učiteljskihnikov. Vstopnina: Fotelji 3 K, sedeži I. in II. vrste 2 K 50 vin., III. in IV. vrste 1 K 50 vin., ostali 1 K. Balkon 1 K 50 vin. Galerija 1 K. Stojišča 60 vin. Dijaki in dijakinje 30 vin.

Čisti dobiček je namenjen »Dijaški kuhinji« in v podporo »ubogim goriškim visokošolcem«.

Sankalna in smučka tekma v Bohinjski Bistrici. — V nedeljo dne 23. t. m. se je priredila na sankališču Belvedere v Bohinjski Bistrici pod pokroviteljstvom gospoda ravnatelja državnih železnic, dvornega svetnika A. Galambosa sankalna in smučka tekma. Ugodne snežne razmere in krasno solnčno vreme je pripomoglo, da se je tekma izvršila v vsestransko zadovoljnost. Posebni športni vlaki iz Trsta in Gorice so pripeljali deloma že v soboto zvečer, deloma pa v nedeljo zjutraj mnogo športnikov v Bohinjsko Bistrico, katerim so se pridružili še izletniki iz Ljubljane, Kranja, Trziča in večje število častnikov 19. pehotnega polka iz Tolmina, ter zastopniki hrvatskega športnega kluba iz Zagreba. Vseh izletnikov je bilo okrog 800 po številu. Prijav za tekmo je bilo 74. K tekmi seniorjev (1200 metrov, enosedežne sanke) se je prigrabilo 19 oseb od katerih je bil prvi mizarski mojster L. Logar iz Bohinjske Bistrice ki je vozil 1 min. in 34 sek. ter si je s tem obdržal častni naslov »prvak Bohinja«. K damski tekmi (800 metrov) je bilo prigrabljenih 10 ter je dobila prvo darilo gđc. Albina Böhe iz Trsta. Število prijav pri tekmi juniorjev (1200 m) je bilo 22. Pri smučki tekmi (4500 m) se je udeležilo 11 smučajev.

Vsled odrejenih varnostnih odredb se ni pripetila nobena nesreča, akoravno je bilo sankališče po nekaterih krajih popolnoma zledenelo, ter snežena pobočja popolnoma zamrznjena. Pri vodstvu tekme so delovali sledeči gospode: Nadzornik Schestl iz Trsta in dr. Treo iz Gorice kot sodnika, nadničener Prelovšek iz Ljubljane stotnik Blaschke iz Gorice, avskultant pl. Tornago iz Ljubljane in železniški komisar pl. Hajek iz Trsta kot startarji. Stoperji so bili gg. dr. Praunseis, major Hrašovec in K. Govekar iz Ljubljane. Za varnostne odredbe ob sankalni progi je skrbel g. ravnatelj Stricelj iz Ljubljane. Po tekmi se je zbrala večina gostov v hotelu Triglav, katerega kuhinja in klet sta izborno poslovale. Razdelila so se tudi darila in sicer 23 srebrnih in bronastih medalj pristnega francoskega dela. Ravnatelj državne železnice dvorni svetnik Galambos je imel govor, v katerem je izražal svojo zadovoljnost, da zimski šport v Bohinju tako lepo uspeva ter da je bila cela prireditev izvedena s toliko previdnostjo.

Hermann Bahr v Gorici. — Sloveči nemški publicist in predavatelj Hermann

Bahr bo predaval v Gorici v dvorani nemške šole na trgu Bertolini v torek 4. marca zvečer ob 8. uri o gledališču in igralcih.

II. dljaški telovadni nastop v dvorani Trgovskega Doma v soboto 1. marca 1913. — Že v drugič nastopijo! Po enoletnem težavnem delu v telovadnici jim je položiti račun goriški kritiki in goriški javnosti. Mnogim se je zdel lanski nastop prenatrpan, a šele po nastopu je vsakdo izprevidel, da se je varal, kajti nastop je imel popoln gmotni, predvsem pa moralni uspeh. — To priznanje je vzpodbudilo te mlade fante k še vstrajnejšemu delu v telovadnici in evg-ijh — v drugo nastopijo. Največje važnosti so letos pač proste vaje, ki so, v kolikor smo zvedeli, tehnično popolnoma dovršene, tako članov, kot »malih«. Višek pa dosegajo proste vaje vaditeljskega zbora, ki vsebujejo najtežje prehode in najraznovrstnejše kombinacije gibov in se stopnjujejo do impozantnosti v boksu, ki tvori najlepši a tudi najtežji del teh vaj. Tudi orodna telovadba je skrbno pripravljena, tako članov kot naraščaja. Ves nastop zaključijo grandiozna skupina, obsegajoča ves telovadni prostor in ki jo gradi baje nad 35 telovadcev. — Spored je torej kar najpestrejši in upati je, da bo našel ta trud dijakov odmev v našem občinstvu, kojega dolžnost je posetiti to prireditve v kar največjem številu, zlasti, ker je dobiček namenjen prepotrebni »Dijaški kuhinji« in v podporo »slovenskim ubogim visokošolcem«. Dolžnost naša je torej, da se te prireditve vsi udeležimo.

Narodna šola na Bjančah v Gorici je zaprta vsled odloka mestnega šolskega sveta do 5. marca, in jo radi rusk; obolelo je okoli 10 otrok, jedna učenka je umrla.

Na grobu svoje hčere je pil strup neki Ivan Juretič iz Gorice. Čuvaj na tukajšnjem pokopališču je včeraj popoldne zapazil na nekem grobu človeka, kateremu je bilo slabo. Prišli so ponj in ga odpeljali k usmiljenim bratom, kjer so mu izčistili želodec. Bil je Fran Juretič, delavec iz Podgore, stanujoč v Gorici v ulici Koronijevi. Ta človek, ki je oženjen, je imel 7 otrok, pa so vsi umrli. Zadnja umrla hčerka je imela tri leta. Rekel je v bolnišnici, da je to svojo hčerko imel tako rad, da ne more brez nje živeti. Zato je pil strup. Potem je zaspal... Ta Juretič pa je stal včeraj dopoldne v Gorici pred okrajno sodnijo in bil kaznovan na 3 dni zapore, ker je obrekoval neko Pierino Boškin. Torej po tej obsodbi je šel na pokopališče hoteč umreti iz ljubezni do hčere!

Tudi v Červinjanu nameravajo zgraditi vojašnico, in sicer za oddelek kavalerije. Kakor poroča neki laški list, kaže županstvo v Červinjanu vojaški oblasti prazno blagajno, češ, da ono se ne bo nič vezalo gledé vojašnice, Furlanija kakor tudi slovenski del dežele sta polna vojaštva pa, kakor se vidi, ga bo še vedno več.

Ponesrečil bi bil kmalu včeraj na Vel. Rojcah neki vojaški aviatik. Padel je z majhne višine in zadel v neko drevo. Aparat je poškodovan, aviatiku se ni zgodilo nič hudega, le strahu se je navžil.

Radi poskusa umora je policija v pondeljek aretirala 15-letno deklo Barbaro Schimansky, doma iz Stobnitza na Češkem, vslužbeno pri adjunktju drž. železnice v Gorici Rudolfu Jarolimku. Odprla je namreč plin v sobi, kjer je spala soproga Jarolimka s triletnim otrokom z namenom zastrupiti ju. Storila je to iz maščevanja, ker jo je bila gospodinja ozmerjala. — Proti Barbari Schimansky, ki se nahaja sedaj v zaporih okrajne sodnije, je uvedena kazenska preiskava radi poskusa hudodelstva umora.

Posilstvo. — Policija je aretirala v pondeljek 46 let starega regnikola Alojzija Bernardini, vslužbenega pri Orzanu, ker je baje posilil 41-letno delavko Alojzijo vdovo Peresina, doma iz Italije. —

Na šestindvajset mesecev je bil obsojen leta 1909 radi hudodelstva goljufige v Vidmu neki Duilio Pozzo iz Martinjaka v videmski provinciji. Ker mu ta kazen ni dišala, je pobegnil v Avstrijo in se nastanil v Trziču. Dne 15. t. m. pa je bil Pozzo aretiran v Trziču vsled naprosila italijanskega konzulata v Trstu in v torek so ga prepeljali v tukajšnje kriminalne zapore, kjer bode moral potrpežljivo čakati, dokler ga ne izroče italijanskim oblastim.

Izkopali so na tukajšnjem pokopališču truplo Antonije Devetakove iz Mirna, stare nad 50 let. Proti možu in sinu je uvedena preiskava radi grdega ravnanja s pokojno.

Sami fallimenti. — Kazenske razprave radi pregreška kulpozne krivde so pri tukajšnji okrajni sodniji na dnevnem redu. Danes dopoldne so se vršile nič manj kot tri razprave radi tega pregreška in sicer prva proti Ivanu Spizzamiglio, italijanskemu podniku, manufakturnemu trgovcu v Gradišču, druga proti Rudolfu Mucchiut, tudi manufakturnemu trgovcu v Gradišču in tretja proti Alojziju Ipavec, trgovcu z jestvinami v Sempasu. Prva dva sta bila obsojena vsak na 7 dni strogega zapore poostrenga z enim postom, tretji pa na zapor 7 dni.

Elegantna dama, ki z rafiniranostjo svojih toalet in z zdravo lepoto svojega telesa vseh oči obrača nase, ve prav dobro, da so jasna, čista polt in skrbno gojevana rožnata koža samo in edino vsa skrivnost nje lepote in elegancje. Z ljubeznivo skrbnostjo si pripravi vsakdanjo kopal in za vsa umivanja rok in obraza rabila samo voljno, nevtralnno milo, ki na nežno, občutljivo kožo niti ne vpliva dražljivo, pa ji tudi ne škoduje, nego topi lojne žleze in pospešuje delovanje luknjic v koži. Te lastnosti ima v polni meri pristno lilijnomlečno milo s konjičkom in bi ga zatorej ne smelo nikdar manjkati na toaletni mizici elegantne dame.

Listnica uredništva: Raznim gg. dop.: Kar porabljujeva, že porabimo ali v »Sočiči« ali v »Primorcu«.

Narodna obramba.

Za C. M. podružnico v Podgori zložili pri g. Dolencu zbrani, ko so slovo jemali, 4 K. — Na predlog podružničnega blagajnika zbrali po občinski seji dne 25. I. rodoljubni občinski zastopniki 12 K 20 v. Iskrena hvala rodoljubnim darovateljem!

C. in M. podružnica za Tomaj in okolico bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 2. marca t. l. ob 3. uri pop. v občinski pisarni z navadnim vsopredom. Pridite vsi, ki ljubite družbo, vsi njeni člani in pristopite novi, da bo podružnica tembolj delovala v korist in prospah bornega naroda.

Prosveta.

Slovensko gledališče v Gorici. — V nedeljo, dne 2. marca t. l. uprizori dramatični odsek »Sokola« v Gorici veliko burko v treh dejanjih: »Svet brez može« spisala A. Engel in J. Horst. Poslovenil F. Govekar. Godi se v Trstu. I. in III. dejanje v stanovanju Požarjeve. II. dejanje v pisarni dr. Zolne. Čas sedanj.

Medtem ko imajo Slovenci po družih mestih celoletno gledališko sezono, imamo mi v Gorici le parkrat v letu prilžnost prisostvovati gledališkim predstavam. V nedeljo pa se nam nudi prilžnost prav pošteno se nasmejati. Kdo si ne bode privoščil par veselih uric v tem pustem času? O igri sami je bilo dosti govora že zadnjič. Pripomnim naj le, da je ta burka dosegla velike vspehe na gledaliških odrih, kjer je že bila igrana. Upamo, da ga doseže tudi tu ter da poseti naše občinstvo I. gledališko predstavo v tej sezoni v velikem številu.

Narodna Prosveta v Gorici. — Sinoči se je vršil v njenih prostorih v Trgovskem Domu občni zbor. Vodil je občni zbor družšveni podpredsednik dr. Drago Marušič namesto obolelega dosedanjega predsednika. Povdarjal je, da je uspeh delovanja društva boljši nego poprejšnje leto ter kazal zlasti na lepo uspeli ciklus predavanj. Čitalnica se je opustila, soba pa prepustila ak. fer. društvu »Adrija«. Kar se tiče knjižnice, se je obdržala na prejšnji višini. Tajniško poročilo je podal Jeras, povdarjajoč, kakor že predsednik predavanja. Društvo je prijavilo svoj pristop k zvezi Narodnih knjižnic. Prečitalo se je blagajnikovo poročilo. O delovanju knjižnice je poročal Vittori. Lani je bilo izposojenih knjig 3191; v knjižnici je 1618 zvezkov. Vse polno knjig pa je še zunaj izposojenih, katerih kar ni mogoče nazaj dobiti. Največ so pohajali knjižnično dijaki, pa tudi iz okolice se je pridno poslužujejo. Poskrbi se v bodoče za mesečne statistične podatke. V odbor so izvoljeni: Dr. Marušič, Jeras, Dr. Brezigar, Vittori, Dr. Orel; za preglednike: dr. Derežni, A.

Podgornik, prof. Seidl. Kot zastopnika »Adrije« prideta v odbor: iz odbora visokošolec Birs, izmed starešinstva dr. Vošnjak. Razpravljalo se je potem še o predlogih »Adrije«, na kar je bil občni zbor končan. — Pomen Narodne Prosvete za naše mesto je izredno velik. Včeraj je bilo priglšenih nekaj novih članov. Naj jih pristopi še obilo!

DOPISI.

Z Dunaja. — Javno telovadbo priredi slovenski telovadni oddelek na dunajski univerzi v četrtek dne 6. marca t. l. v veliki dvorani »Češkega doma« (I. Fleischmarkt, Hotel Post). Češka dunajska javnost je pozdravila idejo javnega nastopa zelo simpatično. Ker je namenjen čisti dobiček podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju, upamo, da slovenska javnost nikakor ne bo zaostala za Čehi. Želimo čilim sokolom-akademikom mnogo uspeha v gmotnem in moralnem oziru.

Iz ajdouskega okraja.

Gozni požar. — Nad Petrovim v Rihemberški občini je gorel gozd. Plamen zvečer je bil videti na daleč okoli. Kakor se sodi, je škoda velika. Posrečilo pa se je bilo vendar še precej kmalu pogasiti. Trditjo ljudje, da je zapalil gozd neki deček. Čedno vendar, v tako kratkem času polno požarov po nasadih in gozdih.

Ajdovščina. — Vojaki, dve bateriji, pridejo. Dolge vlake smo videli na Vipavski železnici; tovornih vozov je bilo okoli 60. Peljali so razne vojaške reči v Ajdovščino.

Danes smo izvedeli, da je došel davi v Ajdovščino en batalijon vojaštva. Ena tretjina jih gre v Vipavo, dve tretjini ostane v Palih.

Gospodarske vesti.

Prva kmečka gospodarska zadruga v Selu na Vipavskem. — Računski sklep za leto 1912. izkazuje 78 deležev v skupnem znesku K 1.617.—. Prometa je imela zadruga K 558.473 st. Čisti dobiček znaša K 245.97 st. in rezervnega zaklada ima po preteku štirih let že 6.044.30 st.

Hranilnica in posojilnica v Skriljah. — Članov je imela koncem leta 1912 skupaj 153 s 153 vplačanimi deleži v znesku K 1530. Prometa je imela K 277.518.89 st. Stanje hranilnih vlog znaša K 54.650.16 st. in ono posojil pa K 85.875.—. Rezervnega zaloga je K 3.103.23 st.

Sokolski vestnik.

Seja župnega vaditeljskega zbora Gš. S. Ž. se bode vršila v nedeljo dne 2. marca t. l. ob 9. uri predpoldne v Gorici v društv. prostorih v ulici sv. Ivana št. 7. Braje, v to poklicani, vdeležite se je gotovo in točno. Na zdar! Načelnik.

Občni zbor Gš. S. Ž. — Poročilo tajnika br. Bruno Sauniga: Ko smo se razšli na lanskoletnem občnem zboru, podajali smo si roke in si obljubovali napeti vse svoje moči za pravo sokolsko delo. In res, konstatirati moramo danes, da smo se te obljube držali. Storili smo vse, kar smo si obljubili in vspeh tudi ni izostal. Poleg vsega tega pa še nismo dosegli vsega in zato se bomo morali v bodoče zopet truditi in sicer še bolj, da bomo od leta do leta dosegli bližje našemu cilju.

Naša župa je dokončala svoje tretje poslovno leto in vspehi v tej kratki dobi so zadovoljivi. Da pa ti vspehi niso najboljši je pripisovati nekaterim župnim društvom, ki niso sploh ali pa le netočno izvrševala ukaze župnega predsedstva ali odbora. Niman namena ta društva grajati ali druga društva hvaliti, ker to spada v področje župnega nadzornika, pač pa moram pritrditi, da župna društva delujejo z vso resnostjo in da ni enega društva, ki bi se ne zavedalo sokolske dolžnosti. Sicer moram beležiti žalostno dejstvo, da se je med letom razšlo bivše naše društvo v Desklah, ki je prenehalo živeti le radi pomanjkanja marljivosti in vstranosti. Če smo že tako društvo izgubili — ko smo vse poskusili, da bi v nje spravili sokolski duh —, nam ni prizadeta nikaka zguba. Bolje je, da je tako društvo odstranjeno, ker bi sicer delalo le ovire

v poslovanju in manjšalo moči, katere mora župa posvetiti svojim ostalim marljivim društvom. Istotako se je moral od strani Sokola v Gorici pozvati odsek v Volčjdragi, da se ali razdruži ali prične zopet resno in vstrajno delovati.

Predsedstvo je letos na prošnjo dovolilo osamosvojitve odsekov v Gradišču, Škrbini in Dobrovem radi njih agilnosti in dokaza dobrega vspevanja, ki jamči samostojni obstoj. Ustanovilo se je novo društvo Dornberg-Zalošče, ki je bilo sprejeto v župno zvezo. Dalje so se ustanovili pripravljajni odbori v Števerjanu in Lokavcu pri Ajdovščini.

Župa je priredila v preteklem letu svoj župni zlet v Mirnu dne 9. 6. in dan naraščaja v Kobaridu dne 25. 8; dalje so se vršili okrajni zleti v Standrežu, Brjah in na Gradišču ter razne društvene prireditve, ki so vse vspele dobro. Posebno lep vspeh ste dosegli društvi v Biljah in na Dobrovem, ki ste v telovadnem oziru lahko za vzgled vsem ostalim društvom. V častnem številu približno 60 se je župa vdeležila vseslovenskega sokolskega zleta v Pragi, pri katerem je postavila tudi eno tekmovalno vrsto, ki je dosegla pri tej tekmi ne le med slovenskimi temveč tudi slovenskimi brati zelo častno mesto, kar bodi župi v ponos. Po večji deputaciji (80) je blia župa zastopana pri zletu T. S. Ž. na Opčinah. Župni odbor je imel v preteklem letu 2 seji, predsedstvo pa 14, pri katerih so se reševale vse tekoče zadeve. Posamezni sklepi so bili navedeni v lastnem župnem glasilu. Predsedstvu došlo je 203 dopisov in vlog. vzhodna poslovna številka šteje pa 125 v 749 izvodih.

Podam vam tudi statistiko župe: ona šteje 17 društev, 5 odsekov s 1033 člani, 141 članov v kroju, 285 telovadcev, 44 vadiateljev, 42 vadiateljskih pripravnikov in pomočnikov, 115 trgovskega in obrtnega naraščaja, 86 šolskega naraščaja, 50 žen, od teh 34 telovadke in 23 gojenk. Če primerjamo to statistiko s prejšnjo od leta 1911, opazimo, da se je število skrčilo za 100 članov to pa za to, ker niso plačevali članarine in jih je društvo, ki bi moralo za nje plačevati župni prispevek, črtalo iz imenika. Nabirati pa moramo zopet novih članov in sicer takih, ki nam bodo v pomoč v gmotnem in moralnem oziru.

Zaključujem svoje poročilo ter apeliram na društva, posebno pa na društvene odbore, naj vpoštevajo težko nalogo župnega predsedstva in naj v bodoče vestnejše in hitreje izpolnjujejo svojo dolžnost, kar ne bo le v korist župnemu poslovanju temveč tudi vsem društvom. Le na ta način bomo napredovali in se bližali vedno bolj vzvišenemu cilju.

(Se nadaljuje.)

Kolesarska zveza.

Predsedništvo kolesarskega društva »Gorica« v Gorici vljudno naproša gg. člane, da izvole gotovo tekem. meseca marca vposlati društvu tajniku legitimacijo in svrhu potrdila za letošnje leto.

Tajništvo kolesarskega društva »Gorica« vabi gg. odbornike k redni odborovi seji, koja se vrši v soboto 1. marca t. l. ob 9 uri zvečer v društveni sobi hotela »Zlati jelen«. — Z ozirom na to, da se vrši v kratkem občni zbor, prosí se gotove in polnoštevilne udeležbe. — Zdravo! Tajnik.

Razne vesti.

Dijaški grob. — V torek je umrl na Dunaju mladi slovenski medicinec, Tine Jenko. Doma je bil iz škofjeloške okolice. Bodi mu zemljica lahka.

Ponesrečil je v Pulju znani vojaški pilot, pomorski poročnik Klobučar. Dvignil se je v zrak z aeroplanom sistema Lohm. Pri padcu se je poškodoval na obrazu in si izbil zobe.

Strah in groza v kinematografu. — V kraju Tetegen pri Dunkerque je nastal v kinematografu požar, in sicer med predstavo. Oseb je bilo pri predstavi 300. Vse je drlo ven. 34 oseb je težko ranjenih, tri so mrtve.

Aviatična nesreča. — V Alzaciji v Milhouse sta padla vojaška aviatika podporočnik Linke in podčastnik Helfers-Rieder iz aeroplana iz višine 20 m. Podčastnik je ubit, podporočnik nevarno ranjen.

Dalje na 4. strani.

Velik požar je divjal v trgovskem pristanišču v Petrogradu. Požar je trajal 24 ur ter uničil velike zaloge blaga. Škoda je velikanska.

Velik požar na parniku »Georgia« družbe Avstro-Amerikane. — Pred par dnevi je prispel iz Novega Orleansa in Palvestona Avstro-amerikanin parnik »Georgia« v Trst. Ko je bilo končano izkrcavanje blaga, je krenila ladja proti Benetkam, kjer bi morala odložiti svežnje pavole, zalogo fosfatov, soščke olja in gazolina. Na višini Salvora je posadka zapazila, da se iz skladišča pod palubo vali dim. Kapitan Martinolić je takoj zapovedal obrniti ladjo nazaj proti Trstu.

Na višini svetilnika, bilo je ob 3 v jutro — je začela »Georgia« klicati na pomoč. Ko se je ustavila v zalivu, so šli takoj na krov višji nadzornik v luki, kapitan v pristanišču in tehnični nadzorniki Avstro-Amerikane. Po kratkem posvetovanju na krovu so sklenili, da naj pristane »Georgia« pri Sv. Savi, kjer bo lažje pogasiti ogenj. Gasili so pridno. Ob 11. uri včeraj dop. pa je bil ogenj, ki se je bil iz skladišča razširil po hodnikih, že lokaliziran. Zgorela je pavola in poškodovano je tudi drugo blago. Za vzrok požaru se še ne ve. Škode je nad milijon kron. Žrtev k sreči ni bilo in ladja tudi ni pokvarjena.

Svojo ženo ubil. Vzrok — alkohol. — Izpred ljubljanske porote: Na zatožni klopi je sedel 43 letni posestnik Jakob Polenšek iz Drenovca pri Medvodah. Slaboten človek, potrj in nadležen. Obtožen je bil uboja. Jakob Polenšek je imel ženo in je živel z njo v zakonu osem let. Polenšek je kuhar doma žganje in ga potem prodajal, toda pil ga je malokrat. Njegova žena Neža pa se je počasi tako privadila žganja, da ji je postalo vsakdanja potreba. Razume se, da je bila vsled neprestanega pitja te nesrečne pijače pijana. Napila se je skoro vsaki dan — včasih ni bila trezna kar čeli teden. In če povemo, da je ta žena imela tri nedorasle otroke, za katere je morala skrbeti, in da se za te seveda vsled pijanosti ni dosti brigala in jih zanemarijala, potem lahko vemo, kaka sreča je vladala v Polenškovi hiši. Mož ji je večkrat priazno prigovarjal, naj pusti žganje. Toda žena ga ni veliko poslušala in se je čimdalje bolj pogrezala v propast. Mož je bil vsled tega ves obupan in večkrat zgrabil za steklenico, v kateri je bilo žganje. Ker pa Polenšek ni mogel kot slaboten človek prenesti veliko te pijače, ni postal pijanec.

Poleg alkohola je imela Polenškova žena še drugo slabost. Imela je sicer svojega moža, toda ta ji ni zadostoval, začela je hoditi še z drugimi. Zanemarijala je gospodinjstvo, brigala se ni za svoje tri male otročiče in svojega moža je naravnost sovražila in ga večkrat zmerjala z najgršimi prihmki. In vsled tega je Polenšek trpel, v njem pa se je poleg tega zbirala tudi jeza. Dne 10. novembra v. l. se je Neža Polenšek zopet napila. Jakob Polenšek, njen mož, jo je prosil za božjo voljo, naj vendar kaj skuha. Neža ni hotela. Takrat je zavrela v Polenšku jeza. Zagrabil je burklje in ker je bil tudi nekoliko pijan, je začel z njimi pretepati ženo po vsem životu, kamor je ravno padlo. Tepel je z močjo, tako da so se burklje zlomile. Nato je Polenšek prišel neki zlomljen cecic in je mlátil po svoji ženi toliko časa, da se je ta zgrudila na tla. Neža Polenškova je vsled podkožnih krvavitev umrla. Mož je ubil svojo ženo. Porotnikom je bilo stavljeno vprašanje, ali je Polenšek kriv hudodelstva uboja. Porotniki so odgovorili: ne. Polenšek je bil oproščen.

Balkanske železnice.

Po zaključku vojne bo jedno najvažnejših vprašanj na Balkanu zlasti v Srbiji vprašanje železnic.

V tem vprašanju bo igrala Srbija zbog svojega geografskega položaja kot prehodna država iz zapadne in severne Evrope na vshod najvažnejšo ulogo in na njo padajo največje naloge.

Obstoječe turške železnice.

Po zadnjih podatkih so imele koncem leta 1912. vse balkanske države (torej Evropska Turčija, Bulgarija, Srbija, Črna gora, Grčija) skupno 6088 km železnic.

Od tega odpada na Turčijo 1685, na Bulgarijo 1671, na Srbijo 1223, na Grčijo 1467, na Črnogoro 42 km. Turčija sama ni zgradila niti jedne svoje železnice, marveč so jih zgradila razna društva pod različnimi pogoji, katere vršijo po večini tudi eksploatacijo. V Evropski Turčiji so železnice v rokah treh društev: Društvo orijentalnih železnic, Društvo bitolske železnice in Društvo železnice Solun-Carigrad. Ta društva so lastniki železnic in Turčija jim je garantirala kilometrino od 14.300 frankov za progo Bitolsko in 15.500 frankov za progo Solun-Carigrad. Železnice orijentalnega društva so po pogodbi last turške države, ki društvu garantira 7000 frankov po kilometru, kar je več, se deli po določenem ključu, društvo ima pravico eksploatacije železnice do leta 1957. Skoro vse te turške železnice so dajale skapičke izpod garantiranega minimuma.

Železnica Solun-Carigrad spada popolnoma v bulgarsko sfero in Bulgarija poddržavi kakor železnice orijentalnega društva tudi to progo; bodo pa težkoče vsled dejstva, ker je proga privatna last. Vse ostale proge so lastnina Turčije. Pravico eksploatacije pa ima orijentalno društvo.

Ali ker po končani vojni ne bo dolžna ne Turčija ne Bulgarija, da plača difference društvu za kilometerski dohodek manjši od 15.500, bo mogoče to transakcijo brez drugega izvesti.

V sfero Bulgarije pade vsa proga Odrin-Dedeagač in do polovice proge Mustafašaha-Carigrad, skupaj okoli 340 km. V sfero Srbije pride večji del proge Solun-Mitrovica in proga Skoplie-Ristovac, skupaj okoli 385 km. Ker so železnice turške, jih Srbija jednostavno prevzame skupno s teritorijem. Društvo ima pravico za eksploatacijo še 44 let. Najbrže pa se da društvu odškodnina in država prevzame te železnice.

(Pride še.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. I. Fabčič). Zaloga: Društvo za izdajanje listov »Soča« in »Primorca«.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 v. n. Ako je oglas obsestnejši se računa za vsako besedo 3 v. n. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delu ni celo v mestu nihče ne pozna, kar nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Oskrbnika za benzinov motor se sprejme. Dotični mora biti zgovoren in pošten. Ponudbe na naše upravništvo. 82-1

Mladenič star 25 let, lepega vedenja in pošten, bi želel spremeniti sedanjo službo za kakšnega pisarniškega slugo, ali kaj podobnega. — Da se lahko kavejijo, za 2000 kron. — Naslov na upravništvo tega lista. 85-2

Stare znamke in stara pisma iz srede prejšnjega stoletja in zbirbe znamk kupi Ign. L. Fischer, tovarnar v Trstu, Rojan.

20-letna gospica neomadeževane preteklosti s primerno doto bi se rada seznanila s kakim uradnikom od 26-28 let. Le resne ponudbe pod šifro »Danica«, pošto-ležeče urad v Gosp. ulici.

ZAHVALA.

Tem potom izrekamo svojo najsrčnejšo zahvalo vsem dragim sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom ki so v tako obilnem številu spremili k večnemu počitku našo iskreno ljubljeno soprogo, mater in sestro

JUSTINO MAXUC.

Vsi ti dokazi odkritosrčnega sočutja so nam bili v veliko tolažbo. Bog povrni vsem stotero.

V BUKOVICI, dne 25. febr. 1913.

Marij Makuc in otroci.

80-1

je velika izbira dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrirajnov itd. prav po ceni. Mehanična delavnica. Prodaja na obroke. eniki franko.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

- IIRUBIN CASILE -

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s

konfeti Casile

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (šilinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zdravljenje urina, sluzaste tokove itd. — Škatlja konfetijev Casile K 4—.

Iorubin Casile, najboljšo protisifilitično in poživiljajoče kričistilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju zlez, poltnim madežem, izgubi semenca, polucijam, spermatoroi, steriliteti, neurasteniji, energičen razkrojevalec urinove kiseline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 350. Kdor želi večjih pojasniti, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki pedit odgovor z obratno pošto zastoj in z vsi rezervno. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti in Tromba. 6-8

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič Gorica

na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzenci na razpolago.

Specialist za izdelovanje oblek za enoletne prostovoljce.

Glavna zaloga Palma podpetnikov

A. Drufvka Gorica, Raštelj 3. Zaloga usnja.

Udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Korou v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinnejega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Anton Potatzky v Gorici naslednik Jos. Terpin.

na sredi Raštelja.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupaletično npraberškoga in drugega blaga ter tkanin, proje in nitij.

POTREBŠČINE za pisarnice, kašičice in popotnike. Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE za krojače in ševaljarje.

Svetinjice. — Ročni vencl. — Mašne knjižnice.

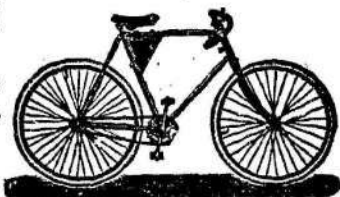
Šišna obuvala za vse letne čase. Posebnost: Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najboljše oskrbljene zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po seji mlh in trgih ter na deželi.

Kupujte samo dvokolesa »Allena«, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri trvdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Naročajte „Sočo“ in „Primorca“.

Inserirajte v „Soči“ in „Primorcu“.

